

MANAGEMENTUL
DEȘEURILOR

VII. Deșeuri

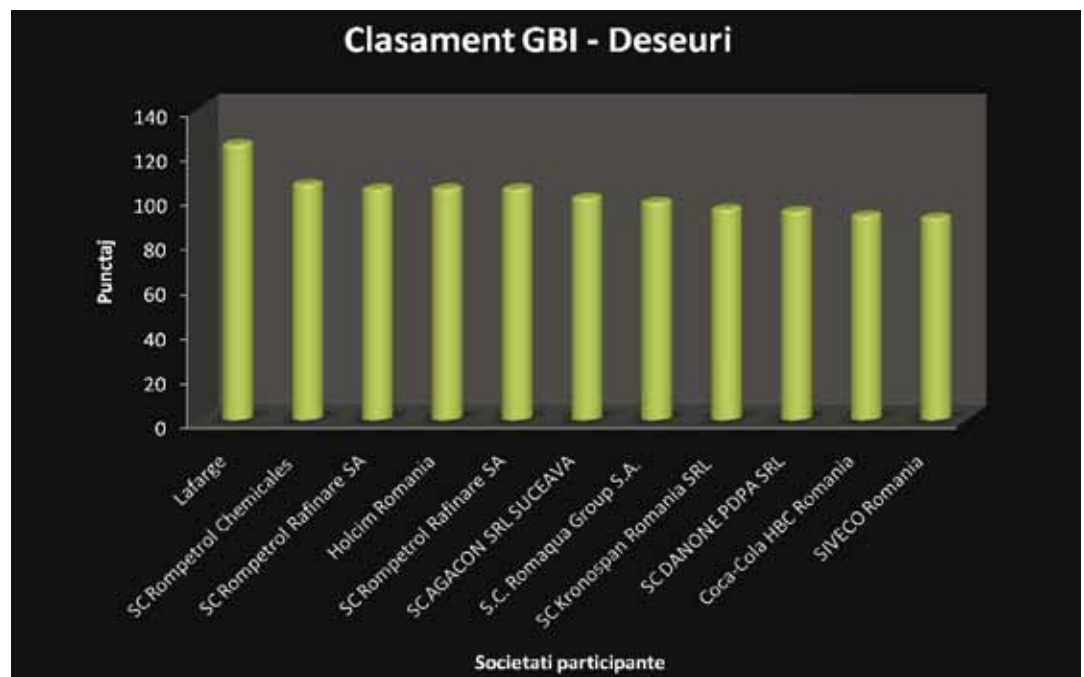
Minimizarea deșeurilor nu este echivalentă cu reciclarea deșeurilor și nici cu managementul acestora. Reciclarea se ocupă cu transformarea unor reziduuri în altceva folositor, iar minimizarea deșeurilor este un concept mai larg, care presupune, în primul rând, prevenirea generării deșeurilor și, numai dacă prevenirea este imposibilă, se pune problema reciclării. Pentru definirea termenilor GBI, conform OUG. 78 din 16 iunie 2000 privind regimul deșeurilor, ANEXA 1A:

● **producător:** orice persoană fizică, persoană fizică autorizată să desfășoare activități independente sau persoană juridică din a cărei

activitate rezultă deșeuri (producător inițial) și/sau care a efectuat operațiuni de pretratare, de amestecare sau alte operațiuni care generează schimbarea naturii sau compoziției acestor deșeuri

● **reutilizare:** orice operațiune prin care ambalajul care a fost conceput și proiectat pentru a realiza în cadrul ciclului său de viață un număr minim de parcurșuri sau rotații este reumplut ori reutilizat pentru același scop pentru care a fost conceput

● **reciclare:** operațiunea de reprelucrare într-un proces de producție a deșeurilor pentru scopul original sau pentru alte scopuri.

Performanța, atât din punctul de vedere al politicii practicate pentru managementul deșeurilor de către companii, cât și din punct de vedere financiar este generată de:

- politică, programe și măsuri de prevenire a

poluării și re-design al produselor și proceselor sale

- fidelizarea angajaților și a clienților, selectarea furnizorilor
- creșterea gradului de conformare legală și reducerea riscurilor de mediu asociate activităților desfășurate de companii (reducerea preven-

SIVECO România are rate de colectare de 100% pentru deșeuri declarate ce au rezultat din activitatea/ciclu de producție și servicii al companiei în anul 2009	Cifra de afaceri raportată la cantitatea colectată selectiv destinată reciclării (RON/kg)	Cantitatea colectată selectiv destinată reciclării (kg) raportată la număr de personal
Sticlă	-	0
Hârtie și carton	49.000	1,4
Lemn	-	0
Metal	-	0
Plastic	49.000	1,4
Biodegradabil	98.000	0,7
Deșeuri voluminoase	-	0
Deșeuri din renovări, construcții și demolări	-	0
Deșeuri inerte, altele decât din renovări, construcții și demolări	-	0
DEEE	-	0
Umede/biodegradabile	-	0
Deșeuri menajere în amestec	6.125	11,4
Deșeurile menajere speciale	-	0
Altele, conform listelor de deșeuri HG856/2002	-	0
Deșeuri speciale	-	0
Altele	-	0

tivă a volumelor și toxicității deșeurilor generate)
 ● reducerea costurilor de operare și deseori a cheltuielilor de protecția muncii pentru angajați.

A. Politica practică pentru managementul deșeurilor de către companiile participante la Green Business Index 2010

necesită coerență, angajamentul conducerii companiei și a personalului.

● Exemplu de incoerență: eliminarea la rampe de deșeurii ca practică primară pentru administrarea deșeurilor, combinată secundar cu prevenirea generării de deșeurii.

● Exemplu de angajament redus: re folosirea

Lafarge Câștigătorul domeniului "Deșeurii" are rate de colectare între 30% și 100% pentru deșeurii declarate ce au rezultat din activitatea/ciclul de producție și servicii al companiei în anul 2009	Cifra de afaceri raportată la cantitatea colectată selectiv destinată reciclării (RON/kg)	Cantitatea colectată selectiv destinată reciclării (kg) raportată la număr de personal
Sticlă	-	0
Hârtie și carton	135.000	1,5
Lemn	-	0
Metal	272	764
Plastic	270.000	0,7
Biodegradabil	-	0
Deșeurii voluminoase	-	0
Deșeurii din renovări, construcții și demolări	-	0
Deșeurii inerte, altele decât din renovări, construcții și demolări	-	0
DEEE	-	0
Umede/biodegradabile	-	0
Deșeurii menajere în amestec	-	0
Deșeurii menajere speciale	-	0
Altele, conform listelor de deseuri HG856/2002	-	0
Deșeurii speciale	-	0
Altele	-	0

la sursă/la subcontractori, dacă este rentabilă tehnic sau economic, a hârtiei de scris A4.

B. Gradul de conformare legală

78% dintre respondenți au declarat că știu puncte autorizate de colectare/tratare deșeuri în localitatea în care compania activează, respectiv

puncte de colectare pentru deșeuri reciclabile (hârtie, plastic, sticlă).

O singură companie cunoaște puncte de tratare pentru deșeuri reciclabile și, în mod alarmant, nici una nu cunoaște puncte de colectare/tratare pentru deșeuri electronice și electrocasnice.

Coca-Cola România	Cantitatea generată (kg)	Cantitatea colectată selectiv (kg)
Sticlă	1.695.159	1.695.159
Hârtie și carton	4.366.453	4.366.453
Lemn	12.937.475	12.937.475
Metal	1.392.857	1.398.798
Plastic	27.893.240	27.893.240
Biodegradabil	0	0
Deșeuri voluminoase	0	0
Deșeuri din renovări, construcții și demolări	0	0
Deșeuri inerte, altele decât din renovări, construcții și demolări	0	0
DEEE	324.920	324.920
Umede/biodegradabile	0	0
Deșeuri menajere în amestec	8.046.566	8.046.566
Deșeurile menajere speciale	0	0
Altele, conform listelor de deșeuri HG856/2002	0	0
Deșeuri speciale	0	0
Altele	0	0

Notă: În ciuda clasării, Coca Cola HBC România a raportat cele mai mari cantități de deșeuri rezultate din activitatea/ ciclul de producție și servicii ale companiei în anul 2009, precum și colectarea selectivă a acestora în scopul reciclării.

OUG 61 din 6 septembrie 2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor:

Art. 5 (2) Se interzice abandonarea, aruncarea sau eliminarea necontrolată a deșeurilor.

Art. 131 (1) în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, costurile operațiilor de eliminare se suportă de către:

a) deținătorul de deșeurile care încredințează deșeurile unui colector sau unui operator economic prevăzut la art. 91; și/sau

b) deținătorul anterior al deșeurilor sau producătorul produsului din care a rezultat deșeurile.

Art. 19

(1) Deținătorii/producătorii de deșeurii au obligația:

a) să predea deșeurile, pe baza de contract, unor colectori sau unor operatori care desfășoară operațiuni cuprinse în anexa nr. II A ori nr. II B sau să asigure valorificarea ori eliminarea deșeurilor prin mijloace proprii

b) să desemneze o persoană, din rândul angajaților proprii, care să urmărească și să asigure îndeplinirea obligațiilor prevăzute de lege în sarcina deținătorilor/producătorilor de deșeurii

c) să permită accesul autorităților de inspecție și control la metodele, tehnologiile și instalațiile pentru tratarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor tehnologice, precum și la documentele care se referă la deșeurii

d) să prevadă și să realizeze măsurile care trebuie să fie luate după încheierea activităților și închiderea amplasamentelor;

e) să nu amestece diferitele categorii de deșeurii periculoase sau deșeurii periculoase cu deșeurii nepericuloase

f) să separe deșeurile, în vederea valorificării sau eliminării acestora.

(2) Producătorii de produse și cei care efectuează activități care generează deșeurii sunt obligați:

a) să adopte, încă de la faza de concepție și proiectare a unui produs, soluțiile și tehnologiile de eliminare sau de diminuare la minimum posibil a producerii deșeurilor

b) să ia măsurile necesare de reducere la minimum a cantităților de deșeurii rezultate

c) să nu introducă pe piață produse, dacă nu există posibilitatea eliminării acestora ca deșeurii, în condițiile respectării prevederilor art. 5

d) să conceapă și să proiecteze tehnologiile și activitățile specifice, astfel încât să se reducă la minimum posibil cantitatea de deșeurii generată de aceste tehnologii

e) să ambaleze produsele în mod corespunzător, pentru a preveni deteriorarea și transformarea acestora în deșeurii

f) să valorifice subprodusele rezultate din procesele tehnologice în totalitate, dacă este posibil din punct de vedere tehnic și economic.

Hotărârea nr. 155 din 1999-03-08 abrogată de Hotărârea nr. 856 din 16/08/2002 privind introducerea evidenței gestiunii deșeurilor și a Catalogului European al Deșeurilor

Art. 1. (1) Pentru agenții economici și pentru orice alți generatori de deșeurii, persoane fi-

zice sau juridice, se introduce evidența gestiunii deșeurilor.

Efect asupra companiilor:

Prevenirea contravențiilor legate și amenzilor generate de:

- absența evidenței gestiunii deșeurilor
- înscrisura de date incorecte în evidența gestiunii deșeurilor
- neutilizarea codurilor deșeurilor prevăzute în anexa nr. 2 pentru evidența gestiunii deșeurilor
- netransmiterea evidenței gestiunii deșeurilor autorităților publice centrale și autorităților publice teritoriale de protecție a mediului.

În ciuda legislației și a necesității de monitorizare, ținând evidența gestiunii deșeurilor produse/generate de companii, conform GBI numeroase companii au doar obiective de colectare, fără monitorizare și evidență și prea puține au în perspectivă colectarea selectivă pentru reciclarea/reutilizarea a 50% din deșeurile generate:

1. 26% dintre firme au ca obiectiv pe termen mediu/ lung perspectiva învechită de colectare a 80 - 100% din deșeurile generate, iar 8% nu au obiective definite și sistem de monitorizare a ciclului de viață pentru deșeurile generate

2. 16% au în perspectivă colectarea selectivă pentru reciclarea/reutilizarea a 50% din deșeurile generate și nu au obiective definite sau sistem de monitorizare a ciclului de viață pentru deșeurile generate.

Cadrul legal - Hotărâre nr. 349 din 21 aprilie 2005 privind depozitarea deșeurilor

Art. 10 (1) Costurile aferente activității de

depozitare se suportă de către generatorii și deținătorii de deșeurii.

Efect asupra companiilor

1. Taxele și contribuțiile la veniturile Fondului pentru mediu:

- taxa de 1 leu (RON)/kg din greutatea ambalajelor introduse pe piața națională de către producătorii și importatorii de bunuri ambalate și de ambalaje de desfacere
- taxa de 1 leu (RON)/kg anvelopă, încasată de la producătorii și importatorii care introduc pe piață anvelope noi și/sau uzate destinate reutilizării
- taxa pe poluare pentru autovehicule.

2. Tarife practicate de firmele de salubritate pentru managementul deșeurilor generate/produse de persoanele juridice.

Colectarea și transportul deșeurilor municipale (deșeurii menajere, comerciale și deșeurii asimilate acestora) - sortate facturate 13 euro+TVA/m³/ lună către agenții economici/instituțiile publice (5 lei/lună la persoane fizice).Colectarea și transportul deșeurilor provenite din construcții facturate 16,00 euro/m³ + TVA către agenții economici.

Reduceri de costuri ce pot fi obținute:

Greutatea medie specifică a deșeurilor municipale este de 350 - 500 kg/m³. Datorită programului de lucru și tipologiei deșeurilor generate de companii, pentru acestea se consideră greutatea medie inferioară.

Compoziția deșeurilor menajere în România ultimilor ani: este 45% deșeurii biodegradabile (157,5 kg/m³), 10% plastic (35 kg/m³), 12% sticlă (42 kg/m³), 6% metale (21 kg/m³), 12% hartie și carton (42 kg/m³), 12% diverse (inerte, textile, al-

tele 42 kg/m³). Raportat la greutatea medie specifică a deșeurilor municipale, prin colectarea selectivă "in house", companiile pot obține următoarele reduceri la tarife practicate de firmele de salubritate pentru managementul deșeurilor generate:

1. Plastic colectat selectiv și transportat la puncte autorizate de colectare: 1,3 euro+TVA/lună

2. Sticlă colectată selectiv și transportat la puncte autorizate de colectare: 1,56 euro+TVA/lună

3. Fier colectat selectiv și transportat la puncte autorizate de colectare: 0,78 euro+TVA/lună

4. Hârtie/ carton colectate selectiv și transportate la puncte autorizate de colectare: 1,56 euro+TVA/lună

5. Total reducere 5.2 euro+TVA/lună pentru fiecare m³ generat/ produs de orice companie și angajații săi.

6. Colectarea deșeurilor de echipamente electrice, electronice (DEEE) se asigură gratuit de către firmele specializate sau prin campaniile locale de colectare.

7. Respectarea listei de deșeuri care nu se acceptă la depozitare finală într-un depozit/rampă și prevenirea contravențiilor legate și amenzilor

Reduceri de resurse ce pot fi obținute:

Conform celei mai recente publicații statistice privind generarea și gestionarea deșeurilor în anul

Deșeuri municipale colectate, valorificate și eliminate, pe categorii de deșeuri, în 2007

Categoriile de deșeuri	Deșeuri colectate	din care:	
		Deșeuri valorificate	Deșeuri eliminate
1. Deșeuri menajere și asimilabile - Total	5.243.185	64.391	5.178.794
- Deșeuri menajere de la populație, în amestec	3.513.801	686	3.513.115
- Deșeuri menajere și asimilabile din unități economice, comerț, instituții, unități sanitare	1.578.227	108	1.578.119
- Deșeuri menajere colectate separat (cu excepția deșeurilor din construcții și demolări) – total	101.429	63.313	38.116
- - Hârtie, carton	34.276	34.041	235
- - Sticlă	12.236	11.776	460
- - Plastic	9.742	9.481	261
- - Metale	1.988	1.988	-
- - Biodegradabile	17.554	3.239	14.315
- - Altele	25.633	2.788	22.845
- Deșeuri voluminoase colectate separat	49.728	284	49.444

2007, 0,0068% deșeuri menajere și asimilabile din unități economice, comerț, instituții, unități sanitare au fost valorificate în 2007, restul fiind eliminate controlat la rampă și necontrolat.

Raportat la 2007, cantitatea de 108 tone de deșeuri menajere și asimilabile valorificate din unități economice, comerț, instituții, unități sanitare dovedea o lipsa totală de performanță în domeniu. Doar prin măsuri simple de colectare selectivă "in house" și măsuri de bună gospodărire, companiile pot contribui la creșterea considerabilă a gradului de valorificare și reciclare a deșeurilor produse/generate.

În prezent, conform GBI 2010, **78% dintre respondenți au declarat că știu puncte autorizate de colectare/tratare deșeuri în localitatea în care compania activează**, respectiv puncte de colectare pentru deșeuri reciclabile (hârtie, plastic, sticlă).

De asemenea conform Green Business Index 2010, pentru tipul de colectare selectivă a fracțiilor de deșeuri menajere, 67% respondenți au sisteme de recipiente pentru fracțiunea uscată, 15% - sisteme "punct verde" stradal sau in-house. Nu în ultimul rând, varietatea tipurilor de fracțiune uscată colectată selectiv este una pozitivă, respectiv între 64 și 90% colectare selectivă de plastic, PET, metale, ambalaje, hârtie, carton, echipamente electrice și electronice uzate.

C. Fidelizarea angajaților și a clienților. Selectarea furnizorilor

Fidelizarea angajaților și a clienților generează îmbunătățirea reputației companiei pe termen mediu și lung.

Astfel, în privința marketing-ului, firmele aplică marcaj vizibil pe ambalajele folosite la distribuția tuturor produselor companiei în proporție de 45%, conform criteriilor preluate din Directiva Europeană, iar în proporție de 20% - simboluri despre încurajarea reciclării. 16% declară că nu le-a fost solicitată aplicarea unor asemenea marcaje.

De regulă, în implementarea unui program intern de management al deșeurilor, succesul este condiționat de participarea mai multor specialiști, atât managerul sau responsabilul de mediu, cât și colegi din departamentele producție, utilități, administrație, controlul/asigurarea calității, financiar, marketing, aprovizionare, întreținere. În plus obiectivele, bornele și termenele programului trebuie realizate cu implicarea directă a angajaților.

1. Conform GBI 2010, majoritatea companiilor au declarat că personalul este conștientizat, instruit și implicat în colectarea selectivă, atât la nivel administrativ, cât și executiv.

2. Companiile au recomandat furnizorilor/sub-contractorilor posibilitatea de îmbunătățire a procesului de ambalare prin măsuri axate pe:

- mai mult material reciclabil
- mai puțin ambalaj
- reutilizare containere/ambalaje pentru distribuție
- sistem de logistică și ambalare îmbunătățită
- căutarea soluțiilor cu furnizorii/clientii pentru a putea îmbunătăți livrările de produse/ livrarea propriilor produse.

Din păcate, s-au înregistrat sub 20% soluții pentru îmbunătățirea ciclului de viață al deșeurilor, reducerea la sursă și implicit alegerea furnizorilor bazate pe:

- incorporarea clauzelor verzi în contractele cu

furnizorii și respectarea acestora ● posibilitatea clienților de a returna ambalaje, obiecte folosite sau containere în vederea reciclării ● alte soluții

La nivel mondial, sustenabilitatea afacerilor și eforturile de reducere a costurilor sporesc profitabilitatea și, în plus, permit companiilor să se declare drept prietenoase cu mediul, ajungând indirect la fidelizarea angajaților, clienților și furnizorilor.

D. Reducerea costurilor de operare și deseori a cheltuielilor de protecția muncii pentru angajați.

În 2009, ciclul de viață pentru deșeurile generate și monitorizarea acestora își conturează un început în rândul companiilor românești. Rampa de gunoi monopolizează în continuare ca destinație fracțiunile de deșeuri, fie ele uscate sau umede.

Cauza o găsim în inexistența sau ineficiența sistemelor integrate de deșeuri din România, în implementarea defectuoasă a legislației și, de ce nu, în lipsa totală a stimulentei economice/scutirilor de taxe pentru prevenire, reutilizare și reciclare.

Cauza o găsim chiar și în rezultatele GBI, potrivit cărora:

- 1.** 57% dintre companii au realizat economii financiare nesemnificative ca urmare a reciclării/reutilizării/valorificării deșeurilor
- 2.** 18% au obținut economii financiare de până la 0.5% din cifra de afaceri
- 3.** 14% au obținut economii financiare de 1% din cifra de afaceri
- 4.** 7% nu au obținut deloc economii.

Pe baza rezultatelor generate de GBI și a inte-

resului acordat de participanți, se anticipează că pentru calcularea nivelului de costuri și economii, precum și a nivelului de investiție necesare și ROI ce se pot genera printr-un program de management, companiile au nevoie de:

- indicatori de performanță pentru a vă îmbunătăți performanțele de mediu și pentru a vă determina poziționarea pe piață a companiilor
- indicatorilor cheie de performanță specifici companiilor și un ghid de bune practici adaptat fiecărei companii în practică.

Într-o nota pozitivă, toate companiile participante GBI au declarat că nu au depus un efort prea mare pentru managementul deșeurilor, chiar dacă această inițiativă nu a adus economii financiare semnificative.

CÂȘTIGĂTORUL CATEGORIEI:

La capitolul deșeuri, pe locul I s-a clasat **LAFARGE ROMÂNIA**. Compania s-a înscris în programul Green Business Inex la două domenii: deșeuri și dezvoltare durabilă. Lafarge este angrenată într-un proces de creștere pe cele trei axe ale dezvoltării durabile și acordă importanță în practica protejării mediului ghidându-se după principii ridicate la nivel de politică a companiei.

Obiectivul pe termen mediu - lung al companiei în privința managementului deșeurilor (extinderea și perfecționarea sistemului de colectare) este colectarea selectivă pentru reciclare/reutilizare a 50% din deșeurile generate.

Participă la reciclare!

Colectează selectiv deșeurile de ambalaje!

Sistemul
Punctul Verde

Ce semnifică Punctul Verde?

Este simbolul companiilor responsabile față de mediu și garantează că firma producătoare/importatoare contribuie financiar la reciclarea propriilor ambalaje introduse pe piață.

LAFARGE are soluția pentru deșeurii

100

de milioane de euro va fi suma totală a investițiilor pentru mediu estimată de Lafarge pentru intervalul 1997-2012

Coincinerarea deșeurilor în fabricile de ciment reprezintă soluția industrială viabilă, recunoscută la nivel internațional, pentru rezolvarea problemelor de mediu legate de gestionarea corespunzătoare a deșeurilor, consideră reprezentanții Lafarge. Pentru rezultatele deosebite pe care le-au avut în urma investițiilor constante din ultimii ani în tehnologii prietenoase cu mediul, compania s-a clasat pe primul loc la categoria „Deșeurii” din topul GBI.

„Lafarge Ciment România poate coprocresa o gamă largă de deșeurii, de la cele industriale și agricole până la cele menajere sortate. Coprocresarea se desfășoară în conformitate cu axele strategice ale unei dezvoltări durabile, cadrul legislativ existent, cerințele și adaptarea la necesitățile pieței deșeurilor”, arată Iuliana Raiman, manager de comunicare și relații externe al Eco-Green Com, partenerul Lafarge pentru coprocresarea deșeurilor. Pentru dezvoltarea și adaptarea activității de coprocresare deșeurii la cerințele pieței, Lafarge Ciment România a creat în 2002 compania specializată Eco-Green Com, care le oferă producătorilor și deținătorilor de deșeurii

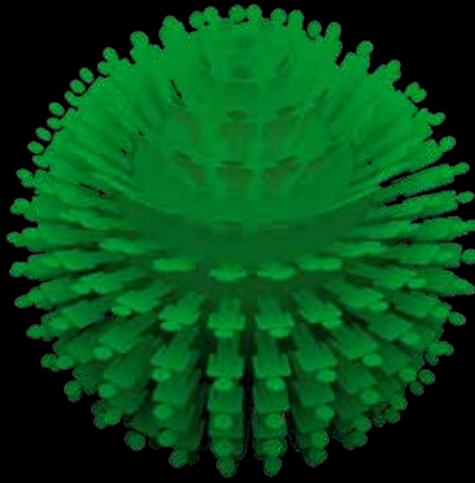
consultanță tehnică de specialitate, oferte adaptate și analize specifice pentru caracterizarea deșeurilor.

Compania a obținut și autorizațiile necesare pentru îndeplinirea directivei IPPC privind prevenirea și controlul integrat al poluării și este abilitată să co-incinereze peste 100 de tipuri de deșeurii provenind din diverse ramuri industriale. „Lafarge a realizat importante investiții care să permită recepția, tratarea și co-procresarea deșeurilor în condiții ecologice de maximă siguranță”, explică Raiman.

Deșeurile se lasă greu

Deși coprocresarea deșeurilor ar putea fi una dintre soluțiile eficiente de a scăpa de gunoaie, colectarea și drumul până la fabricile Lafarge sunt blocate de diferite bariere. Printre soluțiile oferite se numără și implicarea autorităților locale, prin stabilirea unor obiective clare pentru reciclare și diminuarea cantității de deșeurii depozitate. Totodată, concentrarea investițiilor publice în zona creării infrastructurii necesare pentru pretratarea deșeurilor, care să permită reciclarea și valorificarea lor eficientă.

Compania sprijină GBI, considerându-l un imbold pentru companiile de pe piață. „Lafarge salută această inițiativă, în speranța că GBI va reprezenta o referință și un instrument care va încuraja companiile să-și îmbunătățească abordarea și transparența în scopul derulării activității în mod mai responsabil. Acesta este unic în România și e o premieră”, a declarat Philippe Questiaux, președinte-director general Lafarge Ciment România.

Concluzie

Stoparea degradării mediului, grija față de resursele naturale și grija față de viitorul nostru comun sunt probleme care trebuie abordate cu maximă seriozitate de autorități, societatea civilă, dar și de sectorul de afaceri. Primul „index verde” realizat în România în anul 2010 este o premieră și, în aceeași măsură, un instrument necesar pentru sectorul de afaceri din România. Încurajăm toate societățile care activează pe piața românească să participe la edițiile viitoare GBI.

Green Business Index

ÎNCURAJEAZĂ companiile în adoptarea unui comportament de business responsabil față de mediu, angajați și comunitate;

RECUNOAȘTE și RECOMPENSEAZĂ meritele și eforturile făcute de companii, iar astfel încurajează investițiile în activități sustenabile și proiecte de mediu;

ATRAGE ATENȚIA asupra importanței protejării mediului și resurselor naturale;

PROMOVEAZĂ un management responsabil față de mediu, adaptat realităților economice, ecologice, politicilor publice și preocupărilor internaționale față de mediu;

SUSȚINE politicile de management prin comunicarea și recunoașterea publică a eforturilor făcute de companii în fața partenerilor de afaceri, clienților, concurenței, mass-media, autorităților publice și publicului larg.

Experți independenți

CRISTINEL CONSTANTIN, GABRIELA MUȘAT:
Resurse ● Clădiri ● Transport ● Energie

EMILIAN BURDUȘEL, ROXANA ȘCHIOPU:
Dezvoltare sustenabilă ● Impact asupra mediului

ALEX BARA:
Achiziții publice ● Managementul deșeurilor

Asociația Green Revolution
Green Business Index 2010
Ediția 1

Tel: 021.310.63.97
Fax: 021.316.28.23
www.greenrevolution.ro